

Beleidsregel dwangsomhoogte bouw-, milieu- en kapactiviteiten

Beleidsregel dwangsomhoogte

1. Algemeen: nut en noodzaak beleidsregel

Aan de gemeente is o.a. door de Commissie voor de Bezwaarschriften enkele keren de vraag gesteld waarop de hoogte van een opgelegde dwangsom in bouwzaken was gebaseerd. Op 24 juni 2009 is de beleidsregel "dwangsomhoogte in bouwzaken" vastgesteld. De invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is aanleiding voor de aanpassing van de beleidsregel "dwangsomhoogte in bouwzaken", zodat niet alleen de voor de activiteit bouwen beleid is vastgesteld, maar ook voor de activiteiten milieu en kappen.

Om gebruik te maken van de dwangsombevoegdheid is het geen wettelijke eis dat het college daarvoor een beleidsregel/richtlijn heeft vastgesteld. Om reden van uniforme handhavingspraktijk, rechtszekerheid en transparantie richting alle belanghebbenden heeft dit echter wel de voorkeur van het college.

Deze beleidsregel geeft het team Beheer – Handhaving en Nazorg houvast bij het bepalen van de hoogte van een dwangsom en het maximum te verbeuren bedrag.

2. Richtlijn; indicatief, niet uitputtend

In het algemeen is de hoogte van de dwangsom afhankelijk van de aard van de overtreding en is niet bij voorbaat exact aan te geven hoe deze wordt berekend.

Samengevat heeft het college bij het bepalen van de hoogte van de dwangsom en het maximum van het te verbeuren bedrag een ruime mate van beleidsvrijheid. De dwangsomhoogte moet op de ernst van de overtreding worden afgestemd (evenredigheid) en tot doel hebben de overtreding tegen te gaan of te voorkomen (effectiviteit, art. 5:32 Algemene wet bestuursrecht).

Verder is de hoogte van de dwangsom afhankelijk van verschillende factoren:

- de dwangsom moet voldoende pressie voor de overtreder tot gevolg hebben om de overtreding op te heffen of te beëindigen;
- de (geschatte) kosten die de overtreder moet maken om de overtreding op te heffen; de dwangsom moet hoger zijn dan het door de overtreder behaalde (geschatte) financiële voordeel;
- het wegnemen van ongerechtvaardigd voordeel dat de overtreder heeft behaald met de overtreding;
- voorkoming van herhaling, beperking van schade en herstel in de oorspronkelijke toestand;
- de bevestiging van normen gesteld in het belang van o.a. regelgeving en ruimtelijke ordening;
- de financiële draagkracht van de overtreder.

De beleidsregel geeft voorbeelden van de meest voorkomende gevallen en is niet uitputtend bedoeld. De in de dwangsombeschikking gekozen hoogte van de dwangsom moet steeds voldoende onderbouwd zijn in die zin, dat de hoogte van de dwangsom gebaseerd/afgestemd is op de inhoud van deze beleidsregel/richtlijn.

De beschikking kan dan i.h.a. volstaan met verwijzing naar deze beleidsregel, tenzij er in het concrete geval aanleiding is om een aanvullende motivering in de beschikking zelf op te nemen, bijvoorbeeld bij afwijking (naar beneden/boven) van de dwangsomhoogte volgens de tabel.

3. Verlagende en verhogende factoren

Een situatie waarbij de overtreding zelf klein is kan leiden tot bijstellen naar beneden (de tabel is indicatief). Ook naar aanleiding van ingediende zienswijzen of heroverweging in de bezwaarprocedure kan de hoogte naar beneden worden bijgesteld.

Als de overtreding is begaan door een bedrijf, kan bij bepaling van de hoogte van de dwangsom(men) gekeken worden o.a. naar rechtsvorm, kapitaal, draagkracht (financiële positie), het aantal werknemers, de omzet en de winst van de onderneming.

Voor grotere bedrijven kunnen genoemde bedragen in het concrete geval eventueel tot max. 30% worden verhoogd mits deugdelijk onderbouwd (gebaseerd/ afgestemd op de inhoud van deze beleidsregel).

De hoogte van de gekozen bedragen en het maximum te verbeuren bedrag hebben primair tot doel de overtreding tegen te gaan of te voorkomen (reparatoir karakter van de dwangsom), waarbij het gaat om maatwerk van geval tot geval; in het handhavingsbeleid van de gemeente Epe is dit ook steeds uitgangspunt. De dwangsom mag dus niet het karakter van een straf krijgen (niet punitief).

Een maximum te verbeuren bedrag is gekozen omdat de overtreding waarvoor de dwangsom wordt verbeurd wel telkens geconstateerd en vastgelegd moet worden.

Mocht de overtreding niet ongedaan zijn gemaakt, of verdere overtreding dan wel herhaling niet kunnen worden voorkomen dan kan het zijn dat de hoogte van de dwangsom te laag is gekozen.

Het is dan mogelijk om na het bereiken van het maximum een nieuwe (hogere) last onder dwangsom op te leggen. Ook de hoogte van deze hogere dwangsom moet in de dwangsombeschikking gemotiveerd worden. In dat geval bijv. in de beschikking vermelden dat uit onderzochte/ geconstateerde feiten/omstandigheden is gebleken dat de eerder opgelegde en verbeurde dwangsombedragen niet hebben geleid tot het beëindigen van de overtreding(en).

De eerder verbeurde dwangsommen blijven natuurlijk wel verschuldigd.

4. Toelichting tabellen

Bij dwangsombeschikkingen gelden voor het bepalen van de dwangsomhoogte de in de onderstaande tabellen genoemde indicatieve dwangsomhoogten per soort activiteit. De tabellen vermelden de meest voorkomende overtredingen, de indicatieve dwangsomhoogten, de daaraan verbonden maxima en herstel- c.q. begunstigingstermijnen. De tabellen vermelden richtinggevende voorbeelden: in het concrete geval moet de geschikte hoogte van het dwangsombedrag worden bepaald aan de hand van deze beleidsregel (zie de toelichting onder de tabellen). De dwangsommen voor de activiteit milieu zijn gebaseerd op het "zakboek Milieuwetgeving 2010".

De tabellen worden ook gebruikt voor de zgn. vooraanschrijvingen. Voor kap- en bouw-overtredingen geldt in de regel een zienswijzetermijn van twee weken. Voor milieu-overtredingen is de termijn bedoeld als een hersteltermijn (termijn hangt af van de overtreding). In geval van feitelijke aanschrijvingen geldt de gegeven termijn voor bouw- en milieuactiviteiten als een hersteltermijn, terwijl voor kapactiviteiten –naast de beboeting voor de onherstelbare schade van illegale kap- de termijn wordt gesteld waarbinnen aan de herplantplicht moet zijn voldaan.

De geconstateerde feiten/omstandigheden zijn bepalend voor de individuele vaststelling van de hoogte en het maximaal te verbeuren bedrag. Afwijkingen naar boven/beneden van de dwangsomhoogte volgens de tabellen, waarvoor in het concrete geval goede redenen kan zijn, moet steeds goed onderbouwd zijn en in de beschikking worden gemotiveerd.

Deze tabellen kunnen niet leiden tot calculerend gedrag van (mogelijk) overtreeders (bedrijven of personen): aan deze tabel kunnen geen rechten worden ontleend in die zin dat het college van burgemeester en wethouders in een concreet geval niet rechtens gehouden kan zijn om op grond van de tabel een bepaalde dwangsomhoogte te bepalen.

Met betrekking tot de activiteit kappen moet nog het volgende opgemerkt worden. Als er sprake is van illegale kap, dan wordt zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk opgetreden. Dit betekent dat naast een dwangsombeschikking ook proces verbaal wordt opgemaakt. Dwangsombeschikkingen onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht worden als een WKPB besluit geregistreerd en gelden dus ook voor rechtsopvolgers.

Tabel indicatieve dwangsomhoogten, activiteit bouwen

Overtreding / Prioriteit	Afmetingen	Hoogte dwangsom per 4 weken (of een gedeelte daarvan)	Maximum	Begunstigingstermijn
Bouwen/ vergroten woning/ gebouw/ zonder/ in afwijking vergunning:				
Licht	Max. 10 m2	€ 1.500,-	€ 7.500,-	Min. 8 weken
Matig	Max. 30 m2	€ 3.000,-	€ 15.000,-	Min. 8 weken
Ernstig	Min. 30 m2	€ 5.000,-	€ 25.000,-	Min. 8 weken
buitencategorie	> 50 m2	€ 10.000,-	€ 50.000,-	Min. 8 weken
Reclame object zonder bouwvergunning		€ 1.500,-	€ 15.000,-	Min. 6 weken
Strijdig gebruik RO				
Licht	Max. 20 m2	€ 1.500,-	€ 7.500,-	Min. 6 weken
Matig	Max. 30 m2	€ 3.000,-	€ 15.000,-	Min. 6 weken
Ernstig	Min. 50 m2	€ 5.000,-	€ 25.000,-	Min. 6 weken
buitencategorie	> 100 m2	€ 10.000,-	€ 50.000,-	Min. 6 weken
Cumulatie illegaal gebouw/ bouwwerk en strijdig gebruik RO				
	Als boven	Als boven + 30%	als boven+ 30%	Min. 8 weken
Permanente bewoning bijgebouw of ander gebouw niet geschikt voor bewoning (anders dan recreatiewoning of ander type recreatieverblijf of kampeermiddel)		€ 5.000,-	€ 50.000,-	Min. 16 weken

Bouwen ander bouwwerk	€ 700,-	€ 3.500,-	Min. 6 weken
Overtreden opgelegde bouw-/sloop stillegging	€ 2.500,- per dag	€ 12.500,-	Per dag
Overtreding woningen inzake overbewing (Bouwverordening)	€ 1.500,-	€ 7.500,-	Min. 6 weken
aanleg-activiteiten in afwijking/ zonder vergunning	€ 1.500,-	€ 7.500,-	Min. 6 weken
Tekortkoming/ afwijking woningen/ (woon)gebouw op Bouwbesluit + bouwverordening (o.a. brandveiligheid) (niet ruimtelijk)	per overtreding	per overtreding	Min. 3 weken. bij ernstige tekortkoming/ gevaar kan termijn korter
Licht	€ 500,-	€ 2.500,-	
Matig	€ 1000,-	€ 5.000,-	
Ernstig	€ 5000,-	€ 25.000,-	

Tabel indicatieve dwangsomhoogten, activiteit bouwen (vervolg)

Overtreding / Prioriteit	Hoogte dwangsom ineens	Begunstigingsstermijn
Niet recreatief verblijf in recreatiewoning of ander type recreatieverblijf of kampeermiddel	€ 25.000,-	Min. 16 weken

Tabel indicatieve dwangsomhoogten, activiteit milieu

Milieucom-partiment	Omschrijving overtreding	Dwangsom (€)	per	Max. dwangsom (€)	Hersteltermijn
veiligheid	Gasflessen niet beveiligd tegen omvallen	50	per fles/week	250	2 weken
veiligheid	Gasflessen niet gekeurd	100	per fles/week	500	4 weken
veiligheid	Afstandseisen dieseltank niet in orde	2.500	week	12.500	4 weken
veiligheid	Opslag gevaarlijke stoffen niet conform voorschriften	2.500	week	12.500	4 weken
veiligheid	Bordjes (roken en open vuur) ontbreken	500	week	2.500	2 weken
veiligheid	Opslag gasflessen niet conform PGS 15	2.500	week	12.500	12 weken
veiligheid	Afstandseisen LPG vulpunt niet in orde	5.000	week	25.000	12 weken
veiligheid	Brandblusser niet gekeurd (vergunningpl. Bedrijven)	500	week	2.500	4 weken
Afval	Ontbreken afgiftebewijzen afval	200	week	1.000	4 weken
Afval	Opslag niet overeenkomstig voorschriften	500	week	2.500	4 weken
Afval	Gevaarlijk afval niet correct afvoeren	500	week	2.500	4 weken
Afval	Niet vergunde opslag gevaarlijk afval	5.000	week	25.000	2 weken
Afval	Verbranden afval	500 - 2.500	overtreding	2.500 - 12.500	2 weken
Afval	Niet scheiden afval	1.000	overtreding	5.000	4 weken
Algemeen	Ontbreken jaaroverzichten nutsvoorzieningen	100	week	500	2 weken
Algemeen	Niet melden calamiteiten/ongewone voorvallen	2.500	overtreding	12.500	1 dag
Algemeen	Overlast, in werking buiten vergunde uren	1.000	overtreding	5.000	1 dag
Algemeen	Niet indienen of tijdig indienen van rapporten	500	week	2.500	4 weken
Algemeen	verplichte melding niet ingediend (nieuwe/gewijzigde activiteiten; vergunning/type B/type C)	1.250	week	6.250	4 weken
Algemeen	aanvullende stukken bij verplichte melding niet tijdig ingediend	500	week	2.500	4 weken
Algemeen	Inrichting niet schoon	500	week	2.500	4 weken
Algemeen	Afleveren vuurwerk < 16 jaar	500	overtreding	2.500	1 dag
Algemeen	Mestbassin niet conform bouwtechnische richtlijnen	2.500	week	12.500	4 - 12 weken
bodem	Geen PBV verklaring aanwezig	500	week	2.500	4 weken
bodem	Geen lekbak aanwezig	300	week	1.500	4 weken
bodem	Mestopslag niet in orde	500	week	2.500	12 weken
bodem	Keuring aanwezigheid water in tanks	500	week	2.500	4 weken

bodem	Keuring tank niet uitgevoerd	500	week	2.500	8 weken
bodem	Geen vloeistofdichte c.q. -kerende vloer aanwezig	1.750	week	8.750	4-12 weken
bodem	Geen verklaring vloeistofdichte voorziening aanwezig	1.750	week	8.750	4-12 weken
bodem	Stoffen in bodem brengen vervuilend en spoedeisend	PV + bestuursdwang		nvt	1 week
bodem	Vloer niet aangelegd door een erkende instantie	1.000	week	5.000	4-12 weken
bodem	Geen vloeistofdichte vloer rondom afleverzuil	1.000	week	5.000	4 weken
bodem	Vaatwerk/accu's niet in lekbak	500	week	2.500	4 weken
bodem	tank niet tegen aanrijden beschermd	1.000	week	5.000	4 weken
bodem	Ondergrondse tank niet gesaneerd	2.500	week	12.500	12 weken
bodem	tank niet boven lekbak	1.000	week	5.000	8 weken
bodem	Geen grondwatermonitoring	1.750	week	8.750	4 weken
bodem	Verkenkend bodemonderzoek niet uitgevoerd	1.000	week	5.000	12 weken
bodem	Nul- en eindsituatie niet uitgevoerd	1.750	week	8.750	12 weken
bodem	Financiële zekerheid	1.750	week	8.750	4 weken
bodem	Bodemverontreiniging niet gemeld ikv zorgplicht Wbb	1.750	week	8.750	4 weken
bodem	Mest niet afgevoerd	2.000	week	10.000	4 weken (situatie afhankelijk)
bodem	Geen absorptiemiddel/incidentmanagement aanwezig	100	week	500	4 weken
bodem	Vloeistofkerende vloer voldoet niet	1.000	week	5.000	8 weken
bodem	Bovengrondse tank buiten gebruik maar niet gesaneerd	500	week	2.500	8 weken
geluid	Geluidsvoorzieningen niet aangebracht / geluidhinder	1.750	week	8.750	4-12 weken
lucht	Ontbreken gegevens koelinstallatie	200	week	1.000	4 weken
lucht	Geen onderhoud CV	200	week	1.000	4 weken
lucht	Overschrijding emissie-eisen	2.500	dag	25.000	2 weken
lucht	Schoorsteen niet op hoogte	1.750	week	8.750	4-12 weken
lucht	Onderzoek emissiebeperkingen niet uitgevoerd	1.750	week	8.750	4-12 weken
lucht	Stankhinder/geuroverlast	1.750	week	8.750	4 weken
lucht	Stofoverlast (ontbreken stoffilter)	500	overtreding	5.000	4 weken
lucht	Ontbreken filterinstallatie	1.750	week	8.750	4-12 weken
lucht	Ontbreken dampretour stage II	1.000	week	5.000	8 weken
lucht	Ontbreken geurinstallatie	1.000	week	5.000	8 weken
lucht	Ontbreken CFK logboek	250	week	1.250	4 weken
Water	Onderhoud vetafscheider niet in orde	500	week	2.500	4 weken
Water	Capaciteit verafscheider niet voldoende	1.750	maand	3.500	4 weken
Water	Lozen afvalwater zonder vergunning	PV + bestuursdwang		nvt	1 dag
Water	geen olie/vet-afscheider aanwezig	1000	week	5000	8 weken

Overtreding	Dwangsom	Termijn	Max. dwangsom
1) Niet naleven herplantplicht, zoals gesteld in de omgevingsvergunning	Aantal te herplanten bomen x kostprijs boom per stuk o.b.v. taxatie extern bureau	Per week, over gedurende max. 5 weken	aantal x kostprijs x 5 weken.
2) Illegale kap (niet naleven herplantplicht na illegale kap)	Aantal illegaal gekapte bomen x waarde per boom, o.b.v. taxatie extern bureau	Per week, over gedurende max. 5 weken	Aantal x kostprijs x 5 weken

Als er sprake is van illegale kap, dan wordt zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk opgetreden. Dit betekent dat naast een dwangsbemiddeling ook proces verbaal wordt opgemaakt. De ernst van de overtreding bepaalt mede de hoogte van de dwangsom. Om die reden zal de last onder dwangsom bij de formule van overtreding 2 hoger uitvallen als die van overtreding 1. Illegale kap is de meest ernstige overtreding, want die situatie is immers onomkeerbaar en de beeldbepalendheid

van de vergunningsplichtige boom is nooit te evenaren door plaatsing van een vervangende (jongere) boom.